

Остап'як В.І.,
доктор політичних наук, доцент,
професор кафедри публічного управління та адміністрування
Івано-Франківського національного технічного
університету нафти і газу
м. Івано-Франківськ, Україна

МІГРАЦІЯ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Міграція українців до Республіки Польща стає все більш актуальною у зв'язку з тривалим конфліктом між Україною та російською федерацією. Велика кількість українців шукає притулок у сусідніх країнах, зокрема у Польщі.

З першого погляду, цей процес, коли велика кількість мігрантів залишається, є добрим. Держава отримує велику кількість дешевої робочої сили. Це позитивно впливає на економіку, на ріст продуктивності й виробництво продукції, яка є більш вигідною за рахунок дешевої робочої сили, і може конкурувати на ринку ЄС. Так, беззаперечно, для економіки Польщі міграція українців є вигідною.

По - друге, цілком відомо, і це не таємниця, що «З 2011 року кількість осіб, які проживають у Польщі, зменшилася на 2,7% і становить близько 37 мільйонів. Водночас країна швидко "старіє". Такими є остаточні підрахунки Національного перепису населення 2021 року»[1]. Тож можна припустити, що міграція українців позитивно мала б вплинути на демографічну ситуацію у Польщі. Припускаю, що українське населення, яке мігрує до ЄС, після завершення україно-російської війни залишиться (з різних причин) і не повернеться в Україну. І це мільйони українців, котрі можуть бути легко асимільованими і стати носіями польської культури і польського менталітету.

По - третє, міграція українців є досить простою в контексті міграції інших народів, котрі потенційно можуть залишитися в Республіці Польща. Українці – це не народи Азії чи Африки і не народи країн Близького Сходу. В українців ментально, історично, етнічно споріднена з польською культура, спільне словянське походження і спільна історична пам'ять. Всі ці фактори вказують на те, що польський і український народ є братніми і можуть існувати в

геополітичному просторі, разом розвиватися та досягати спільних політичних, економічних, військових цілей.

Так міграція в умовах війни України і росії – це спосіб зберегти українцями свій демографічний потенціал. Звісно, згадуючи переваги, варто вказувати і на загрози для України, в першу чергу, це загроза відтоку людського ресурсу. Тоді для українців постає інше питання: по-перше, де залучати цей людський ресурс? По – друге, якщо українці, що осядуть в ЄС, не повернуться, то з яких країн в Україну запрошувати мігрантів? І, звісно, це питання і проблеми українців, а не питання країн ЄС. Відбудова повоєнної України після вторгнення росії буде важкою, навіть не зважаючи на підтримку США, будуть виникати проблеми не тільки фінансового характеру чи демографічного, будуть виникати питання існування України, як держави, якщо не вирішити міграційне і демографічне питання вже зараз.

Коли ми говоримо про міграцію, ми згадуємо Україну, але нам потрібно також розуміти, що окрім переваг, міграція українців в ЄС і особливо в Польщу, це загроза для поляків і польського народу. Давайте в цьому контексті згадаємо про міграцію 2015 р. в ЄС. Надамо тільки невелику статистику: «Більшість прохачів притулку (в 2015 році) походять з Сирії, Афганістану, Косово та Еритреї. Станом на липень 2015 року, 67% зареєстрованих заявок сирійців були подані в країнах ЄС: у Німеччині (29%), Сербії та Косово (16%), Угорщині (9%), Австрії (7%) та Швеції (6%)»[2]. І це тільки статистика.

Ось інша сторона процесу лібералізації міграційної політики: «Одночасно з військовими конфліктами, європейські політики допустили неконтрольовану міграційну хвилю, якою, в тому числі, скористалися терористи. В середовище нелегалів були інтегровані бойовики та агенти ІДІЛ, які перетинали кордони ЄС для проведення наступної підривної діяльності. Недоліки спецслужб яскраво виявлені на прикладі інциденту, в якому угорська журналістка збила з ніг сирійського «нелегала» Осаму Абдулу Мосхена з дитиною на руках. Незважаючи на тривіальність прийому «перетинання кордону з дітьми на руках», спецслужби Іспанії не вдалися до ретельної перевірки згаданого «біженця». Він був урочисто прийнятий керівником уряду Іспанії, отримав житло та

високооплачувану роботу дитячого футбольного тренера. Незважаючи на вибачення угорської журналістки та її звільнення, він заявив що не може простити її вчинок. Така злостивість виявилась не випадковою. Згодом, представники сирійської демократичної партії оприлюднили офіційну заяву про те, що згаданий «біженець» є бойовиком підрозділу «Аль-Каїди» в Сирії, є докази його участі у каральних операціях. Крім бойовиків, потенційну загрозу становлять і пересічні біженці, які без знання мови, професійних навичок, фінансових ресурсів, стають об'єктом маніпуляцій з боку численних вербувальників з терористичних організацій»[3]. Це те, крізь що пройшов ЄС протягом 2014-2018 років.

Війна у Сирії й діяльність терористичної організації ІДІЛ також спровокували міграцію великої частини мирних жителів до ЄС. Серед цих жителів були терористи і випадки тероризму були непоодинокі.

Міграція через напад росії на Україну доволі неординарний процес, який потребує подальшого аналізу. Загроза для Республіки Польща залишається в процесі міграції, коли відбувається переміщення великої кількості людей і не тільки українців. Маємо на увазі передусім втікачів з росії, котрі під виглядом мігрантів залишаються на постійне місце проживання в Польщі. Звісно, міграція від мобілізації в росії так само, як в Україні набула велечезних розмірів. Можна простежити деякі відмінності у такій міграції, коли українці тікають від війни, то росіяни можуть тікати не тільки від війни, а заради отримання політичного притулку. Чи за вказівкою спецслужб виконувати нелегальні місії. До прикладу, російські мігранти можуть під виглядом біженців від війни осідати на території Республіки Польща, для збору різноманітної інформації: про настрої місцевого населення, про кількість мігрантів українців, для підбурення польського населення проти українських мігрантів, загалом для ведення шпигунської діяльності у військових цілях. Та найосновніше: а чи зможе польська влада вберегтися від таких російських мігрантів?

Список використаних джерел

1. Anna Wałakur. *Демографічна криза: населення Польщі старіє шаленими темпами*. <https://ukrayina.pl/> [Електронний ресурс]. -

URL: <https://ukrayina.pl/ukrayina/7,183830,29291608,1059-1055-1086-1083-1100-1097-1110-1079-1073-1110-1083-1100-1096-1091-1108-1090-1100-1089-1103.html>

2. Андрій Солодько. *Міграційна криза в ЄС: статистика та аналіз політики*. <https://cedos.org.ua/> [Електронний ресурс]. - URL: <https://cedos.org.ua/researches/mihratsiina-kryza-v-yes-statystyka-ta-analiz-polityky/>

3. Руслан Старовойтенко. *П'ять причин хвилі терактів в Європі*. <https://lb.ua/> [Електронний ресурс]. - URL: https://lb.ua/blog/ruslan_starovoytenko/374981_pyat_prichin_hvili_teraktiv_je_vropi.html